

Historický vývoj pojmu volný pohyb osob v evropském právu

Resumé

Ve své diplomové práci jsem se zabývala tím, co pro nás, občany Evropské unie znamená pojem volný pohyb osob a jak se obsah tohoto pojmu měnil a mění i nadále v závislosti na klíčových dokumentech přijatých Evropskou unií a na judikatuře Soudního dvora Evropské unie.

Hlavní linie tohoto vývoje je vymezena hned v první kapitole v historickém přehledu nejdůležitějších smluv a legislativních aktů Evropské unie. V dalších kapitolách se soustředím na judikaturu Soudního dvora Evropské unie, na případové studie, na kterých můžeme vidět posun v chápání volného pohybu jakožto základní svobody.

Původně byl tento pojem užíván pouze v souvislosti s ekonomicky aktivními osobami, tedy fyzickými osobami pracovníky, osobami samostatně výdělečně činnými a právníckými osobami, které využívaly svobody usazování na území členských států Evropské unie.

Později díky právnímu institutu občanství Evropské unie byla možnost využívat svobody pohybu rozšířena na všechny občany EU, tedy i na nepracující jakými jsou např. studenti, důchodci či rodinní příslušníci občanů členských států. Svá práva získali i rodinní příslušníci pocházející ze třetích států. Účelem bylo poskytnutí svobody volně se pohybovat a pobývat na území Evropské unie všem občanům EU a jejich rodinám na principu občanství, nikoliv již na principu ekonomické aktivity osob.

Nicméně i tato svoboda nemůže být neomezená, a tak se v předposlední kapitole práce zabývám překážkami volného pohybu a jeho limity v právu Evropské unie.

Poslední kapitolu jsem pak věnovala tomu, jak možnost pracovat, studovat, či cestovat na území jiných členských států ovlivnila situaci v České republice.

V závěru se pak zamýšlím nad tím, zda i přes propagovaný princip občanství EU nepřevládá stále hledisko ekonomické aktivity, která zůstává s volným pohybem osob stále spojována a nad tím, jak intenzivně je v praxi svoboda volného pohybu využívána, jak u nás, tak v celé Evropské unii.